

Комунальний заклад «Осинівський освітній комплекс»
Ширяївської селищної ради Одеської області
(повне найменування підприємства із зазначенням підпорядкованості)

Інструкція з охорони праці № 60
для водія шкільного автобуса про особливості роботи
у весняно-літній та осінньо-зимовий періоди

с. Осинівка
(місце видачі)

Комунальний заклад «Осинівський освітній комплекс»
Ширяївської селищної ради Одеської області

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора КЗ «Осинівський ОК»

Т.В. Топал

«_____» _____ 2019 р.

Інструкція з охорони праці № 60
для водія шкільного автобуса про особливості роботи
у весняно-літній та осінньо-зимовий періоди

І. Особливості погодних та дорожніх умов
в осінньо-зимовий період

Наступаючий період експлуатації транспортних засобів характеризується снігопадами, різкими перемінами температури, короткочасністю світлового дня, а також складними дорожньо-кліматичними умовами. В цей період водій автобуса повинен бути обережним і пильним до дорожніх обставин, сконцентрувати максимальну увагу й проявити професійну майстерність.

Правильне користування гальмами на слизьких ділянках доріг має велике значення щодо забезпечення безпеки руху. При різкому гальмуванні на слизькій ділянці дороги колеса автомобуса легко блокуються, можливий занос і перекидання.

В цих умовах необхідно використовувати пульсуюче гальмування (частим натиском на педаль гальм), щоб запобігти блокуванню коліс.

Найефективнішим методом гальмування в таких умовах є комбіноване гальмування, тобто гальмування двигуном при одночасному плавному пригальмовуванні ножними гальмами. При цьому потрібно враховувати значне збільшення гальмівного шляху транспортних засобів на слизькому покритті.

Об'їжджаючи транспортні засоби громадського користування, необхідно заздалегідь зменшити швидкість, збільшити інтервал, оскільки є можливість несподіваної появи пішоходів транспортного засобу, який є поряд.

Перед зупинкою транспортного засобу необхідно заздалегідь ввімкнути покажчик повороту направо і потім починати плавне гальмування. На слизькій поверхні дороги перед зупинкою рекомендується перейти на нижчу швидкість:

- переключення швидкостей, відпускання і натиск на педаль дросельної заслінки проводиться плавно. Зміну напрямку руху (поворот) рульового колеса необхідно проводити без ривків, плавно;

- забороняється одночасне маневрування і гальмування.

Під час руху в нічний час доби водій повинен на неосвітлених ділянках дороги ввімкнути ближнє або дальнє світло фар, а на освітлених – ближнє світло фар з габаритними вогнями. Дальнє світло фар повинне бути переключене на ближнє не менш як за 150 м до транспортного засобу, який рухається назустріч.

При стоянці і зупинці на неосвітлених ділянках дороги, в темний час доби і в умовах недостатньої видимості на автобусі повинні бути включені габаритні чи стоянкові вогні, при

їх несправності транспортний засіб відвести за межі дороги. Якщо це неможливо, водій повинен ввімкнути аварійну сигналізацію, а при її відсутності виставити на відстані 15-20 м (в населених пунктах) і 30-40 м (поза ними) від транспортного засобу знак аварійної зупинки або мигаючий червоний ліхтар.

Швидкість вибирається з врахуванням видимості. Видимість визначається відстанню, на якій водій може чітко визначити стан дорожнього покриття і його елементи (краї проїжджої частини, обочини).

Не допускається виїзд з гаража на лінію без вогнегасника, медичної аптечки, упорних клинів, знака аварійної зупинки. Водій повинен пам'ятати, що ДТП можна запобігти, якщо виконувати всі правила управління транспортним засобом у складних дорожньо-кліматичних умовах.

II. Роль пішохода в дорожньому русі

Порушення Правил дорожнього руху пішоходами є причиною більше однієї четвертої частини аварійності (статистичні пригоди). Аварійність, пов'язана з недисциплінованістю пішоходів, має тенденцію до росту. Складність полягає в тому, що поведінка пішоходів важче піддається регламентації, ніж поведінка водія. В зв'язку з цим при проїзді пішохідних переходів, де рух регламентує ввімкнутий жовтий мигаючий сигнал світлофора, водій повинен підвищити пильність і бути готовим при необхідності зупинити транспортний засіб. При повороті ліворуч або праворуч водій повинен пропускати пішоходів, які переходять проїжджу частину дороги, на яку він повертає. Основу безпеки дорожнього руху забезпечує свідоме відношення водія до оточуючих. Особливу уважність водій повинен проявити при проїзді зупинок трамвая, тролейбуса, автобуса.

Підїжджаючи до зупинки, водій повинен підвищити увагу, зменшити швидкість руху транспортного засобу, збільшити інтервал безпеки руху, випереджати безрейкові транспортні засоби тільки з лівої сторони.

Водій повинен бути особливо уважним, обережним, зменшити швидкість транспортного засобу на ділянках дороги, де проводяться оперативні змагання, проїжджаючи повз велосипедистів, місця скупчення людей (стадіони, кінотеатри, місцеві парки, дитячі садочки).

III. Особливості погодних та дорожніх умов у весняно-літній період

Під час руху по дорозі, покритій тонким шаром води (5-7 мм), під час дощу, автобус може стати некерованим. Це спричинено наступним: при збільшенні швидкості руху зростає рідинний опір води, виштовхування шару рідини під колесами зростає, при цьому гальмується обертання передніх коліс і вони піднімаються над дорожнім покриттям.

При критичній швидкості руху опір води виштовхуванню стає рівним вертикальному навантаженню на шини передніх коліс, внаслідок чого вони відриваються від дорожнього покриття і ковзають по водяному шару подібно до водяних лиж. В такому стані автобус втрачає управління, крім цього ефективність робочої гальмівної сили зменшується в 2 рази, а гальмівний шлях збільшується в 1,5 рази. Також можливий винос бруду на проїжджу частину, при цьому водій повинен бути пильним, оскільки рідинний бруд різко зменшує коефіцієнт зчеплення коліс з дорогою, і автобус стає некерованим.

У березні на дорогу виїжджає велика кількість індивідуальних власників, котрі за зимовий період втратили певні навички управління транспортними засобами і можуть бути причиною дорожньо-транспортних пригод. При цьому водій повинен бути особливо обережним.

Особливих мір з дотримання безпеки і зниження швидкості руху транспортних засобів вимагають діти, старі люди. Водій повинен враховувати час зближення автобуса і пішохода - суттєвий фактор безпеки.

Водій, виїжджаючи в дорогу, повинен мати повний міжзмінний відпочинок. У дорозі слід зупинятися, якщо хилить до сну, вийти з кабіни на 5-10 хвилин, зробити фізичні вправи, тим самим зняти сонливість. У весняно-літній період, особливо в травні, на дорогах збільшується інтенсивність руху, збільшуються швидкості руху. Водієві слід пам'ятати, що під час весняного періоду в транспортні потоки вливається велика кількість мотоциклістів, велосипедистів і автомобілістів індивідуального користування, що негативно впливає на безпеку руху.

Проїжджаючи повз пішоходів, особливо дітей, у святкові дні, коли кількість пішоходів збільшується, водій повинен обережно рухатися на пониженій швидкості. При об'їзді транспорту громадського користування необхідно зменшити швидкість, щоб у разі появи небезпеки зуміти зупинити транспортний засіб. Збільшення кількості пішоходів на проїжджій частині природньо ускладнює обставини.

IV. Швидкість і безпека руху

Надмірне збільшення швидкості, навіть на дорогах з хорошим станом проїжджої частини, нерідко призводить до складних ситуацій і служить причиною дорожньо-транспортних пригод.

Відповідальним моментом під час управління автобусом являється подолання затяжних та крутих підйомів. Перед виїздом на підйом водій заздалегідь повинен вибрати ту передачу, яка б змогла забезпечити подолання мокрого підйому.

V. Особливості роботи в період несприятливих погодних умов

Робота на слизькій дорозі в ожеледицю потребує від водія вміння правильно керувати автобусом:

- забороняється різко гальмувати та виконувати різкі повороти, збільшувати швидкість руху;
- не рекомендується виїжджати на узбіччя;
- необхідно уникати випадків обгону без потреби.

Перед виїздом із гаража необхідно перевірити роботу склоочисника. При ожеледиці, якщо дорога не посипана піском, необхідно припинити рух.

Виїздити із гаража потрібно із вогнегасником, знаком аварійної зупинки, медичною аптечкою, упорними клинами.

РОЗРОБИВ _____

Завгосп ОК

ПОГОДЖЕНО :

Відповідальна за охорону праці _____

Голова профспілки ОК _____